

Daar
is de
lente!

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN EN FOTOGRAFEN

Evelien Vandenbussche, Mieke Werbrouck

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:

29 mei, 31 juli

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

*Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht*

Inhoud

De idealen van de verlichting	4
Een verboden boek: De Duivelsverzen	6
Activiteiten uit de regio: VC Mozaïek	9
Activiteiten uit de regio: Plantjesweekend	9
Vier moet branden	10
Activiteiten uit de regio: UPV Kortrijk	11
Activiteiten uit de regio: CC De Schakel	11
Activiteitenkalender	12
Een zomer vol (kunst-)festivals	14
Wat had je gedacht? Woke	16
Zin in lezen, zin in zingeving	18
De duivel op het Eurosong-festival	21
'Door de jaren heen' 50 jaar deMens.nu	22

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

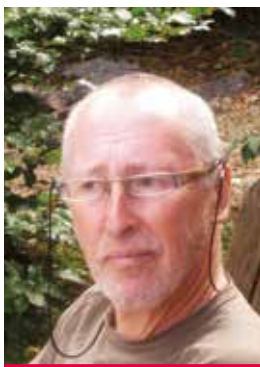
Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

De toekomst duurt lang en de hospitalen liggen vol. De diensten intensieve zorgen moeten worden uitgebreid ten koste van reguliere ziekenhuisbedden. De beloftes dat we op weg zijn naar de nieuwe vrijheid dienen te worden ingeslikt. Het virus heeft verschillende verschijningsvormen en de wetenschappers leren iedere dag bij zonder dat er een definitieve oplossing wordt gevonden voor de pandemie. Jonge mensen worden echt nerveus al komt covid van langs om dichterbij hen aankloppen. De maatschappij lijkt zich te verdelen in believers en non-believers. De organisatie voor de vaccinatie is tiptop in orde in zowat alle gemeenten en centra. De spuitjes liggen klaar, alléén worden de vaccins niet geleverd of toch niet op tijd of volgens afspraak op het contract. Het lijkt erop dat wie meest betaalt, eerst krijgt.

Het valt te bekijken of de mei maand, als jullie dit exemplaar in de bus krijgen, de beloofde versoepelingen zal inhouden.

Ondertussen werken de vrijzinnige centra naarstig verder, zij het undercover of van thuis uit en worden openbare vergaderingen vervangen door computergestuurde connecties.

De voorgestelde activiteiten in dit nummer zijn dan ook onder Coronavoorbehoud of in digitale vorm, of in een variant daarvan. Kijk dus vooraf goed de websites van de centra na om over de juiste info te beschikken.

Op naar een bruisende lente, hou het gezond en veilig en zorg goed voor elkaar.

Veel leesplezier
Marc Boone

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

- > www.debezatse.be
- > www.vcmozaiek.be
- > www.vcdegeus.be

De idealen van de verlichting

Vandaag 150jaar geleden, in 1871, het jaar dat Stijn Streuvels en mijn eigen grootvader het levenslicht zagen, dus nog niet zo enorm lang geleden, grepen de arbeiders en werkers de macht in Parijs, en hielden dat twee maand. Op dat moment was de herinnering aan de Franse Revolutie nog levendig in de hoofden van de bevolking. Er waren toen amper 80 jaar of twee generaties verlopen. Langs de linkerzijde is de herinnering aan die gebeurtenissen van 1871 nog tientallen jaren een levendig symbool gebleven van een echte arbeidersregering, niet alleen in Frankrijk, ook in België en elders. Radicale medestanders zoals Victor Hugo zagen in 1871 de realisatie van de radicale dromen van de Verlichting, de arbeidersbeweging zag in 1871 de voorafspiegeling van wat de socialistische omwenteling zou moeten zijn. De Vlaamse socialiste Denise de Weerdts stelde in 1971 een interessante brochure samen over 1871, waarin ze zelf belangrijke hoofdstukken voor haar rekening nam. Denise stierf pas eind verleden jaar. Wie die tekst digitaal wil krijgen, kan dat, op eenvoudig verzoek bij mij.

Neem nu de scheiding tussen kerk en staat.

Na het gesjoemel van de paus van Rome in verband met Avignon, die ik in vroegere nummers van Zoeklicht beschreef, werd de scheiding tussen kerk en staat midden de Franse Revolutie rond 1791 op de agenda gezet.

De Franse Revolutie maakte korte metten met de feodale belastingstelsels ten gunste van de grootgrondbezitters, ook van de kerk en van abdijen. Maar na de adellijke grootgrondbezitters kwam de grote burgerij, de grote handelaren en de bankiers, en die huwden hun zonen en dochters uit aan de kinderen van de grootgrondbezitters omwille van de naam en van de adel-

lijke titel – en van de grond –, en zij brachten het Directoire en Napoleon als hun mannetjes aan de macht. Stilletjes aan werd ook de kerk in ere hersteld. Maar voor de werkers bleef de armoede en de miserie.

Met dit verschil, dat er nu in fabrieken gewerkt werd, met veel meer arbeiders, en veel dichter bij mekaar. Dit betekende dat de productie nu gerealiseerd werd door een klasse van fabrieksarbeiders, op die manier werd niet alleen de rijkdom van de nieuwe rijken groter, ook het organisatievermogen van de werkers groeide. De ideologische vertegenwoordigers van die klasse waren nu niet langer de Verlichtingsdenkers, maar de socialisten, of de communisten die voortbouwden op de verlichting. De dromer Proudhon was één van hen, de anarchistische aanhanger van het terrorisme Auguste Blanqui ook, én de bedenker van het wetenschappelijk socialisme, Karl Marx. Op 28 september 1864 werd een eerste internationale organisatie van de arbeiders opgericht, de Eerste Internationale. En begin 1865 werd de Franse socialistische partij opgericht, als afdeling van die internationale organisatie. Uiteraard werd die vervolgd, verantwoordelijken gevangengezet...

Gezien de nog altijd relatieve zwakheid van de arbeiders waren de leef- en arbeidsomstandigheden onnoemlijk barbaars. Ongezonde en veel te kleine huisvesting,

ziektes, vroegtijdig overlijden, kinderarbeid, ondervoeding, honger. In Parijs was er voor de arbeiders geen echt vlees te krijgen, ze moesten zich tevredenstellen met ratten aan 2 à 3 F, katten aan 20 à 30 Frank, en hondenvlees aan 4 à 5 Frank per pond.

Kwam daarbij dat de verworvenheden van de Revolutie, in het bijzonder van 1792/1794 afgebouwd werden, dat de Nationale Ateliers, staatsbedrijven die opgericht waren om de werklozen werk te geven, gesloten werden, en dat in

1852 een neefje van Napoleon de republiek afschafte en zichzelf tot keizer manoeuvreerde. En dat die keizer in 1870 zijn land in oorlog dreef met de militair veel sterkere Pruisen, zodat het Franse leger nederlaag na nederlaag leed. Het Pruisische leger trok op naar Parijs. Het volk van Parijs en een tiental andere steden eiste luidkeels de redding van het land én een beter leven, en gaandeweg groeide het bewustzijn dat die twee zaken slechts mogelijk waren als er een nieuwe staat kwam. Op 19 maart 1871 installeerde een soortement van voorlopige volksregering zich in Parijs, op 26 maart werden er verkiezingen

gehouden, en op 28 maart werd het nieuw verkozen parlement geïnstalleerd onder de naam “De Commune” (zoiets als “het bestuur van de gemeente”). Het was het allereerst Franse bestuur waarin ook arbeiders zetelden, 25 op 90, 13 daarvan waren lid van die eerste internationale socialistische organisatie, de meerderheid van hen waren aanhangers

**ze moesten
zich tevreden
stellen met
ratten aan 2 à
3 F, katten aan
20 à 30 Frank,
en hondenvlees
aan 4 à
5 Frank per
pond.**

van Proudhon. Proudhon droomde van een socialisme door het overtuigen van de patroons, hij was trouwens tegen stakingen, en de andere socialisten noemden die stroming het "utopisch socialisme".

De Commune kreeg de steun van Victor Hugo, en van een aantal andere kunstenaars zoals Paul Verlaine en Arthur Rimbaud, de schilder Courbet werd minister van Cultuur. Twee maanden duurde dat eerste volksdemocratisch bestuur, tot het rijk volk met de steun van Bismarck het Franse leger opnieuw op de been bracht, en dat leger zich al moordend en brandend opnieuw meester maakte van Parijs en van de andere steden waar ook een Communebestuur geïnstalleerd was. De Seine kleurde rood van het bloed van de arbeiders en werkers. Tien-duizenden werden geëxecuteerd, duizenden werden verbannen, anderen zoals Victor Hugo vertrokken om erger te vermijden.

In die korte tijd had de Commune enkele oude democratische principes opnieuw tot leven gewekt, een aantal nieuwe principes gerealiseerd.

150 JAAR GELEDEN, EEN ALLER-EERSTE VOLKS-BESTUUR, een regering VOOR het volk, maar ook een regering VAN het volk, waar vandaag nog van te leren is.

Het onderwijs werd gelaïciseerd, verplicht en gratis gemaakt. De gelijkheid tussen man en vrouw werd gedecreteerd voor de verkiezingen, en op de barricades gerealiseerd, ook in de leiding van de volksbeweging. Louise Michel was journaliste, redenaarster, barricadestrijdster. Er werden scholen voor meisjes, ook voor arbeiderskinderen, opgericht. En aan de werkende vrouwen werd gelijk loon voor gelijk werk gegarandeerd.

Het verschil tussen wettige en onwettige

kinderen werd afgeschaft, en -ook dat was voor de vrouwen een enorme stap-: het erkennen van de vrije verbintenissen als gelijkwaardig aan de officiële huwelijken. De meeste arbeidershuwelijken waren niet officieel bezegeld. Voor de vrouwen werd

Op 6 april 1871 werd de guillotine plechtig verbrand. Hoewel de oprichting van de Commune een echte revolutionaire omwenteling was, was het opmerkelijk hoe weinig doodsvonnissen er tijdens de omwenteling uitgesproken en

het ook gemakkelijker om te scheiden. Maar ook om een vergoeding te krijgen als weduwe, wanneer de samenwonende echtgenoot/vriend kwam te sterven.

Het bekrompen nationalisme werd evenzo in de praktijk overstegen, de opstand in Lyon stond onder leiding van de Russische revolutionair Bakoenin, en de eveneens Russische revolutionaire bannelinge Elisabeth Dmitrieff nam als verantwoordelijke van de "Union des femmes" in Parijs deel aan de leiding van de opstand.

Een van de eerste decreten van de Commune ging over de beperking en reglementering van de weddes van ministers en hoge ambtenaren. En een absoluut cumulverbod.

De scheiding tussen kerk en staat was ook een van de eerste decreten van de Commune, op 02 april 1871, gevolgd door het openstellen van kerken en kerkelijke eigendommen voor publieke bijeenkomsten...

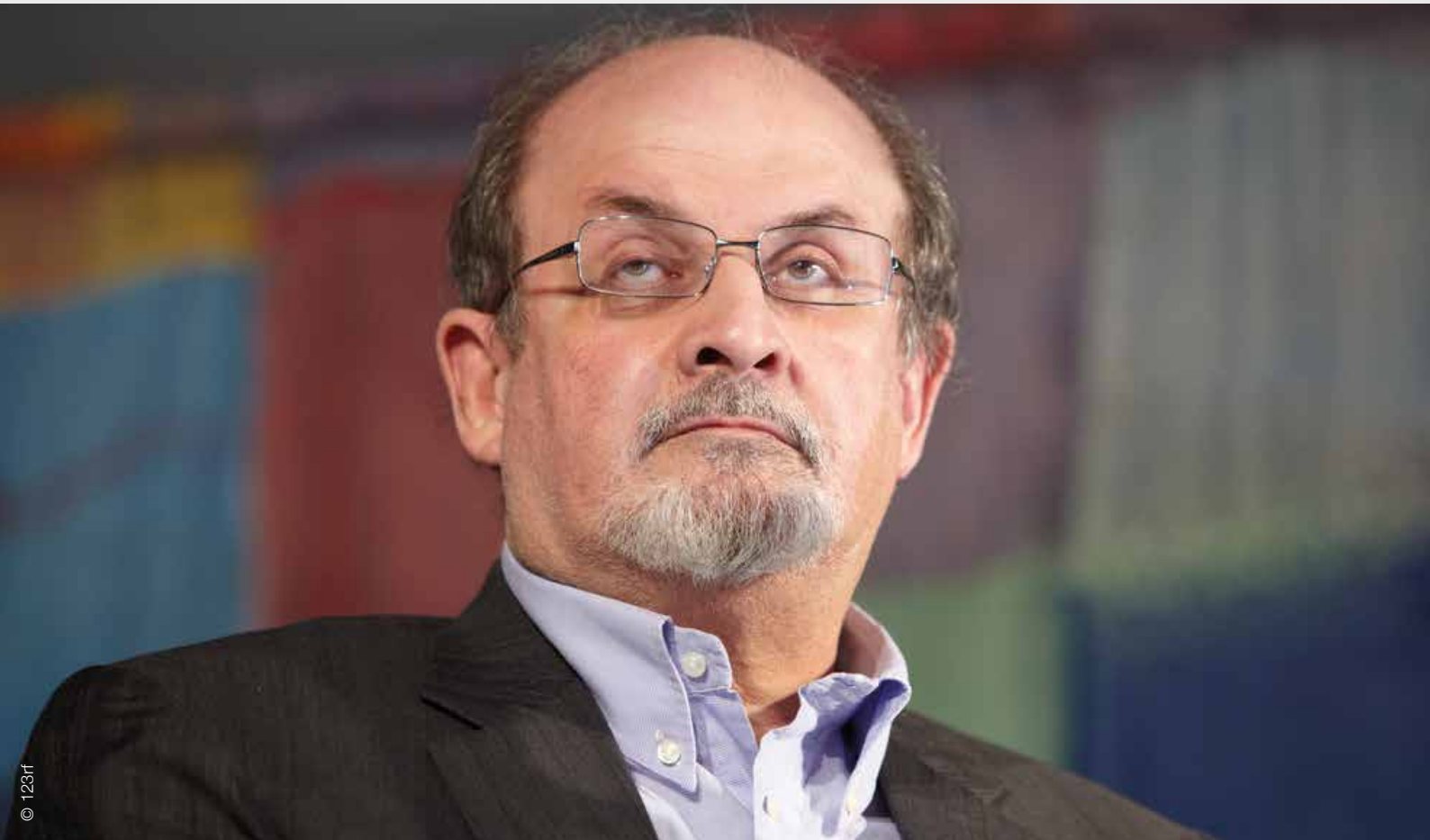
uitgevoerd werden, men heeft er 78 of 79 geteld. Het verbranden van de guillotine was eigenlijk het de facto afschaffen van de doodstraf.

Op 16 april kregen de arbeiders die er gewerkt hadden het recht de fabrieken die door de grote patroons stilgelegd waren, opnieuw in eigen beheer op te starten.

De meeste decreten werden nooit uitgevoerd, of slechts heel gedeeltelijk, en werden teruggedraaid door de militaire putsch van de Franse grote patroons einde mei 1871.

Maar in de geesten van de Franse, en ook Belgische en de Russische en Duitse arbeiders, leefden ze nog tientallen jaren verder. Ieder jaar werd de commune herdacht in Luik en in het Henegouws Roux bij Charleroi. Dikwijls was de herdenking een gelegenheid om zelf eisen voor een menselijker leven te stellen.

Een verboden boek: De Duivelsverzen

© 123rf

In 1988 verscheen *De Duivelsverzen* (The Satanic Verses) van Salman Rushdie. Het boek zorgde meteen voor boosheid bij fundamentalistische moslims. Met zijn boeken *Middernachtskinderen* (1981) en *Schaamte* (1983) had hij al eerder islamitische wrevel gewekt. In februari 1989 vaardigde Ayatollah Khomeini, de geestelijke en politieke leider van Iran, een fatwa uit waarbij Salman Rushdie en al diegenen die betrokken waren bij de publicatie van *De Duivelsverzen* ter dood veroordeeld werden. Rushdie dook voor jaren onder. Een vertaler werd vermoord. In India, Pakistan en Egypte vielen verschillende doden bij gewelddadige demonstraties. Het was wel opmerkelijk dat wereldwijd soennitische moslims de aanbevelingen van een sjiiitische moslim, nl. Ayatollah Khomeini, opvolgden.

Ik schafte me begin 1990 de Nederlandse vertaling aan. Zoals velen was ik benieuwd welke tekstdelen voor aanstoot zorgden. Noem het een soort literair ramptoerisme. Na het eerste hoofdstuk gelezen te hebben, legde ik het boek verveeld en ontgoocheld aan de kant. Ik had natuurlijk beter moeten weten. Een grote massa moslims, die het boek niet gelezen hadden en amper wisten wat er in verteld werd, was waanzinnig over iets wat ze eigenlijk niet eens kenden. Dat heb je natuurlijk met volgelingen of volgers. Het is vandaag de dag bon ton om te volgen – “Volg ons”. Een autoritaire Amerikaanse multinational genereert zelfs miljarden euro's winst op de rug van zijn volgers.

Tijdens de Covid-19-quarantaine werd mijn boekenkast het doelwit van een opruim-syndroom. Toen ik het nog

intacte boek De Duivelsverzen uit de schappen haalde, overviel me een onvoldaan gevoel, een ergernis, een ongemak. Waarom had ik lezen van het beruchte boek gestaakt? Ik had al snel een verzachtende omstandigheid gevonden: dertig jaren geleden was het moeilijker – bij gebrek aan het internet – om recensies en andere duidingen te lezen. Dat eerdere bezwaar geldt vandaag de dag niet meer en dus sloeg ik aan het surfen om genoeg bagage te hebben om mijn leestocht aan te vatten. Bij deze een verslag van mijn worstelingen met dat duivelse of zij het hemelse boek.

Fictie of realiteit?

De Duivelsverzen is een roman en geen filosofisch traktaat. Het is met andere woorden fictie. In die zin zou men kunnen stellen dat de verontwaardiging ongegrond is. Aan de andere kant kun je tussen de regels door allerhande venijnige toespelingen op de islam lezen. Islam staat voor onderwerping (Soumission in het Frans, de naam van een roman van Michel Houellebecq – fictie dus – een boek dat voor wijdverspreide heisa onder de gezette burgerij zorgde). Rushdie beschrijft de moslims als “de discipelen van de onderwerping”. De auteur laat niet na herhaaldelijk die onvoorwaardelijke onderwerping te hekelen. Meer nog, de auteur durft het aan de onfeilbaarheid van het islamitische heilige boek, de koran, in vraag te stellen. Ik vermoed dat vooral de passages, waar de duivel eigenlijk de verzen in de koran inspireert, voor de controverse zorgen.

“Dit is wat hij al luisterend heeft gehoord, dat hij erin geluïsd is, dat de Duivel vermomd als aartsengel tot hem is gekomen, zodat de verzen die hij uit het hoofd had geleerd, die hij in de tent van de dichters had voorgedragen, geen goddelijke openbaringen waren maar hun duivelse tegenhangers, niet van God, maar van de Duivel.”

De auteur draait nog verder het mes in de wonde door een bordeel op te voeren waarin de hoeren de namen van de negen vrouwen van Mohammed dragen om klanten te lokken. Zelfs in Mohammed's tijd kwam kritiek op zijn groot aantal vrouwen. Volgens Soera

4:3 mag je ten hoogste 4 vrouwen hebben. Met die tegenstrijdigheid in het achterhoofd vaardigde de Profeet een nieuwe openbaring (soera 33:50) uit waarin de uitzonderingspositie van de profeet ten aanzien van het huwelijk wordt beschreven. Er staat uitdrukkelijk beschreven dat die uitzondering alleen voor de Profeet geldt. Iedereen is gelijk voor de wet, behalve de Profeet zelf. De vrouwen van Mohammed worden als rolmodellen beschouwd. Vandaar de woede dat de hoeren de namen van de vrouwen van de profeet dragen.

Een ander pijnlijk historisch punt is de verovering van Mekka waarbij alle andersgelovigen vermoord of weggedreven werden. Tot op heden wordt geen archeologisch onderzoek in de omgeving van de Kaäba toegestaan.

“Hoeveel afgoden staan er in het Huis van de Zwarte Steen? Vergeet het niet: driehonderd zestig. Zonnegod, adelaar, regenboog. De kolossus van Hoebal. Driehonderd zestig afgoden wachten op Mahoen en weten dat ze niet zullen worden gespaard. En worden dat niet: maar laten we daar geen tijd aan verspillen. Beelden vallen van hun voetstuk; stenen breken; wat gebeuren moet, moet gebeuren.”

Wie het boek wil lezen doet er dus goed aan de geschiedenis van de islam en zijn profeet grondig door te nemen. De auteur is niet bang islam, onderdrukking en geweld met elkaar te verbinden. In “De laatste zucht van de moor” schrijft hij over het Arabisch: *“‘Kijk maar naar hun schrift,’ had Abrahams moeder Flory ooit opgemerkt. ‘Zelfs dat is gewelddadig, als meshouwen en steekwonden’”*

Salman Rushdie, de verzoener

Ik ga hier bewust niet dieper in op de biografie van Salman Rushdie. Wikipedia – vooral de Engelstalige pagina – bied je een degelijk overzicht van zijn werk en levensloop. In deze context is het wel belangrijk om aan te stippen dat Rushdie een belangrijke rol in Groot-Brittannië speelde om etnische minderheden harmonieus te laten samen leven. Het centrale thema van het boek gaat trouwens over immigratie en assimilatie van etnische minderheden in een sterk veranderende maatschappij (Het

tijdperk Thatcher met het opkomende neoliberalisme en de aan hun lot overgelaten nieuwkomers in dat land). Hij beschrijft de dilemma's waarmee de enkeling wordt geconfronteerd als hij of zij bewust gaat kiezen voor aanpassing aan de plaatselijke cultuur. De inwijkeling voelt zich ontredderd in zijn eigen cultuur – die eigenlijk niet past in het nieuwe land – terwijl hij of zij anderzijds in een andere cultuur zou moeten stappen die hem of haar op het eerste gezicht niet ligt. De Duivelsverzen diepen die thematiek van identiteit, vervreemding, ontworteling, conformiteit en compromissen uit. Het is hierbij eigenlijk onnodig om in de marge te vermelden dat Rushdie een uitgesproken voorvechter van de vrije meningsuiting is.

De complexiteit van de roman

De Duivelsverzen zijn geschreven tegen de achtergrond van de tijdsgeest van de 80-jaren. De auteur put daarbij uit de tegenstellingen als oost/west, aards/religieus en heden/verleden. De gebruikte namen verwijzen naar allerhande historische en politieke gebeurtenissen. Ik heb veel van die allusies in het boek gemist en sommige zelfs niet begrepen. Dat kan ook niet anders want veel omgangsvormen en denkwijzen uit “het oosten” zijn me vreemd. Je bent dus al lezer een vreemdeling die een nieuwe vreemde, onbegrijpelijke wereld binnenkomt. Veel

recensies helpen je wel op weg om die allegorieën te duiden. In die zin raad ik het lezen van enkele besprekingen aan voordat je met het lezen van boek begint.

Het boek is geschreven vanuit het standpunt van de alwetende verteller, maar dat standpunt wordt voortdurend geïroniseerd. De verteller komt zelfs enkele keren persoonlijk tussen, maar laat aan de andere kant niet na twijfel te zaaien. Een allegorie die ik hier wel uit de doeken wil doen is de passage waarin God zich aan Djibriel vertoont. Djibriel ziet een tamelijk zware man van rond de 40, met een korte baard staan. De verschijning is kalend en draagt een bril. Hij kondigt zich aan als de man van boven. Op de vraag van Djibriel hoe hij kan weten dat hij niet die kerel van beneden is, geeft hij geen antwoord. Er wordt gezegd dat God op een 'bijziende klerk' lijkt. Wie naar een foto van Rushdie in die tijd kijkt, ziet een tamelijk zware kalende man met een korte baard staan. Is het de schrijver

of god die het verhaal neerpent? Wie zal het ooit zeggen. Ook dat element kan voor islamitische wreveld zorgen, want Allah heeft alles geschapen en het is de mens niet toegestaan wat aan zijn schepping toe te voegen.

Een belangrijk element om voor te ogen te houden is de notie "verandering". Die veranderingen gebeuren niet plots, maar vloeien geleidelijk en voortdurend in elkaar over (Cfr. Heraclitus: Panta rhei – alles stroomt). Zo wordt de cultureel ontwortelde Saladin, die zich al teveel heeft willen integreren, een harige duivel, die enkel door kleurlingen wordt aanvaard. Djibriel heeft zijn geloof verloren, maar verdient met het geloof zijn brood. Hij wordt een engel en zijn partners zijn spoken, godsdienstfanaten en mystici. Het is die vloeiende of geleidelijke verandering die zorgt voor twijfel, onstandvastigheid en onzekerheid bij de hoofdpersonen (en dus bij de migranten). Hou er dus bij het lezen

rekening mee, dat de personages geleidelijk aan in een andere persoonlijkheid of aard gaan overvloeien.

Om af te ronden

Het boek is geen hapklare leesliteratuur. Het lezen en de voorbereiding tot het lezen vond ik een leerrijke (en dus aangename) bezigheid. Ik heb er bijzonder veel van opgestoken en zal het zeker nog hernemen. Het deed me overigens goed om vast stellen dat mijn leesvaardigheid nog redelijk is, gezien de dagelijkse stroom van snelle infotainment. Als afsluiter nog een boutade die kenmerkend voor Salman Rushdie is.

Vraag: Wat is het tegenovergestelde van geloof?

Geen geloof. Te definitief, te vaststaand, afgerond. Een soort geloof op zich.

Twijfel

Een beetje nieuws van HV Kortrijk ...

Even leek het eind van de tunnel in zicht te komen, maar de werkelijkheid temperde reeds verscheidene malen onze verwachtingen... We blijven echter niet bij de pakken zitten en hebben al een en ander op de werkplank gezet voor het moment dat we jullie weer mogen ontmoeten. Ook al werden de geplande voordrachten telkens verplaatst, de contacten met de sprekers en gasten blijven bestaan. We vertrouwen erop dat we gauw de draad weer zullen mogen opnemen.

Om terug te blikken naar onze laatste activiteit dienen we terug te keren naar 11 oktober 2020. Toen was er de eerste Ma'Blues avond. Eindelijk konden we van start met ons langverwachte nieuwe concept binnen Mozaïek in Kortrijk, nl. het Ma'Blues Café. Hiermee wensen we mensen samen te brengen rondom soul- en bluesgerichte muziek in een gezellig kader met live muzikale optredens, terwijl we hen daarbij voorzien van een hapje en een drankje. Blues en Soul zijn wat minder aanwezig in Kortrijk en daar brengen wij graag verandering in!

Het is de bedoeling menig muzikliefhebber warm te maken voor een maandelijks ontmoetingsmoment in Mozaïek, dat telkens op de 2° zondagavond van de maand ingepland wordt.

Voor deze eerste editie verrasten we ons publiek met de warme soul-gerichte stem van Jan Bas, lead-zanger van de groep Rusty Roots, die zich hierbij waagde aan zijn eerste solo-optreden. Hij bracht eigen werk, samen met nummers van Bill Withers, James Brown, Chris Isaak, Tom Jones, Chris Stapleton en zoveel meer. De eerder met hem afgesproken speelduur werd ruimschoots overschreden, hetgeen door het talrijk opgekomen publiek alleen maar werd toegejuicht.

Met onze Blues Bites en Soul Food, onder de vorm van een stuk heerlijke home-made pizza of onze typische Louisiana specialiteit Gumbo (rijst, met scampi's en chorizo), werd de avond er voor iedereen alleen maar aangener op.

In combinatie met de sfeervolle tafelverlichting, de gepersonaliseerde bierviltjes, de geborduurde schorten en hemden, de slides en de buttons vormde de zaal gauw de ideale setting voor het hele gebeuren, en we zijn blij dat we hiermee ons publiek mochten verwennen.

Bart Buls is de volgende artiest op ons lijstje: met zijn doorleefde stem en zijn Gibson gitaar wordt hij vergeleken met grootheden als Chris Rea, Bob Dylan, Mark Knofler (Dire Straits), Neil Young en Bruce Springsteen. Hij zal ons een mix brengen van eigen nummers, en wat klassiekers.

In dit kader schenkt Ma'Blues alvast 1 plaat (Parallel Minds) van Bart Buls aan de lezer die als eerste op Mablues@proximus.be reageert. Zo zorgen wij voor een positieve noot. Dus : Stay tuned en volg ons ook op de facebookpagina van DJ Ma'Blues. Reservaties gebeuren ook via dit mail-adres. Op naar een werkbare datum voor de volgende editie! Stay healthy, Stay positive..

Andere activiteiten (voordrachten, uitstappen, Samenspraak...) van HV Kortrijk blijven in de pipeline zitten. Ook hier is het nog even wachten tot we groen licht krijgen, maar ze komen terug!

Heb je nog vragen rond HV Kortrijk? Neem gerust contact met ons. Dat kan via mail naar hv.kortrijk@proximus.be.

27° PLANTJESWEEKEND ZOEKT VRIJWILLIGERS

17, 18 EN 19 SEPTEMBER 2021 **SAVE THE DATE!**

In de veronderstelling dat de vaccinaties op kruissnelheid raken en de poorten van het rijk van de vrijheid op het einde van de zomer open zullen staan gaan wij er van uit dat er dit jaar opnieuw een 'klassiek' plantjesweekend zal kunnen plaats vinden.

Dus zoeken wij voor het derde weekend van september weer zo veel mogelijk enthousiaste medewerkers om duizenden azalea's aan de man te brengen. Zin om mee te helpen? Geef dan nu al je naam en contactgegevens door. Op onze website vind je hiervoor een invulformulier, maar je kan ook gewoon een mailtje sturen of ons bellen.

www.vcmozaiek.be // 0491 889548 // kotk@vcmozaiek.be

Wij bezorgen je dan ten gepaste tijde alle nodige informatie en een vrijwilligersfiche waarop je kan aangeven wat je mogelijkheden zijn. Jouw inspanning maakt écht een verschil. De opbrengst van het Plantjesweekend gaat naar wetenschappelijk onderzoek en tal van steun- en zorgprojecten voor kankerpatiënten.

Op woensdagavond 25 augustus om 19u00 komen wij samen om een draaiboek uit te werken voor het plantjesweekend 2021. Ook dit jaar kunnen wij rekenen op de steun van de stad en zetten wij samen Kortrijk op de kaart!

Vier moet

Branden!

Een verhaal van de familie Vyncke aan de hand van drie foto's. De eerste is de officiële vlamfoto van de warmste week zoals ie op alle officiële gebouwen van Harelbeke stond, de storende schrijffout Oarelbeke in plaats van Harelbeke liet ik er wel afvallen. Kwestie van Martine

zodat de mensen van gelijk waar in dit al zeer kleine gewestje mekaar minstens kunnen begrijpen.

De tweede foto vond ik op een canvas aan het eerste huis van Waregem langs de Gentse steenweg in Harelbeke, die vanaf dat huis Kortrijkse weg in Beveren-

park, het bos en de kasteel-hoeve-in-verbouwung achter de eerste huizen van Waregem. Vuur moet branden zegt dat canvas, en dat sluit ogenschijnlijk aan bij het Vuur en Vlam van Harelbeke, Vyncke zegt dat zelf ook in een twitterbericht. Maar het canvas van Vyncke was er al een jaar voor de Warmste Week. Met dat verschil dat er geen schrijffouten in staan. Maar wat betekent dat "vuur dat moet branden"?

Op de website van Vyncke staat een zeer heldere uitleg: deze familiespreuk verwijst naar de verbranding van afvalstoffen, het bedrijf maakt immers machines waarin men afval door verbranding omzet in energie. Logisch toch.

Maar op diezelfde website staat ook een zeer complex pseudo-middeleeuws wapenschild, dat de kernwaarden van de familie Vyncke zou moeten uitdrukken: naast het vuur dat uit een middeleeuwse toren slaat, staat er Were DI en een leeuw, die de Vlaamse verbondenheid van de familie moet uitdrukken, en een kruis, de religieuze verbondenheid. Misschien betekent "vuur moet branden" dan toch iets meer dan verbrandingsinstallaties. En gezien dat wapenschild toch naar vroeger verwijst, en we in Harelbeke niet voor een taalfout verlegen zijn, en a fortiori niet voor een middeleeuwse schrijfwijze: lees die familiespreuk eens als "Vier moet branden". Ik ben zeker dat Dirk Vyncke, de uitvinder van dat wapenschild die ook een reuzengrote Vlaamse strijdleeuw boven zijn bos laat wapperen, die lezing nog niet eens verkeerd zal vinden.

Wat betekent nu die spreuk: "Vier moet branden"?

Het is een slogan uit de Vlaamse katholieke missiebeweging eind de negentiende eeuw. Het is onder die vlag dat Vlaamse missiepaters naar India en elders trokken, en de jeugd opriepen om hun voorbeeld te volgen. Constant Lievens (1856-1893) uit Moorslede, naast honderden andere Vlaamse

Tanghe en de volgelingen van Johan Anthierens zaliger niet te veel tegen het hoofd te stoten. Er zijn immers ook bij de vrijzinnigen veel mensen die een correcte taal noodzakelijk vinden,

Leie heet. De verantwoordelijke voor dat canvas moet men niet ver zoeken, hij zette er zijn naam onder: de firma Vyncke uit Harelbeke. Vyncke is het laatste pand van Harelbeke, en eigenaar van het

Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

boerenzonen. Lievens zit in Moorslede op een bronzen paard, en heeft er een altaar, waarop in drie talen: vier moet branden. Daarnaast moest hij een redevoering van de eerwaarde heren Geert Bourgeois en Roger Vangheluwe aanhoren.

Een van die andere Vlaamse zonen was Amaat Vyncke uit Zedelgem (1850-1888). "Vyncke was het prototype van de combinatie van katholieke en Vlaamsgezinde strijdvaardigheid ..." lees ik op het internet. En het is het Amaat Vyncke-fonds dat het aandenken aan Constant Lievens financieel ondersteunt. Ik ben niet op de hoogte van enig verwantschap tussen die kosterszoon van Zedelgem en de Harelbeekse familie, maar het klinkt toch goed. Ik durf erop wedden dat Dirk Vyncke dat verhaal ook kent.

UPV LEZINGEN VOORJAAR 2021

Het beest dwaalt nog rond: bedenkingen over het aanzetten tot haat MET PROF. JEAN-JACQUES AMY

DI 11 MEI OM 14U30 (O.V. CORONAMAATREGELEN)

Prof. Jean-Jacques Amy (VUB) staaft met historische voorbeelden dat haat zaaien niet onder vrijheid van uitdrukking valt. Juridische reglementering ervan is complex, omdat de interpretatie van opiniemisdrijven vooral subjectief is.

Artificiële intelligentie aan de hand van vijf vragen MET DR. MAURITZ KELCHTERMANS

DI 8 JUNI OM 14U30 (O.V. CORONAMAATREGELEN, MOGELIJK ONLINE)

Artificiële intelligentie moet je benaderen vanuit de wetenschap én vanuit de filosofie.

Dr. Mauritz Kelchtermans combineert de twee invalshoeken door vijf vragen te beantwoorden met een heldere uitleg en dito voorbeelden.

UPV Kortrijk i.s.m. Vrijzinnig Centrum Mozaïek
VC Mozaïek vzw, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk
Inschrijven via info@vcmozaiek.be - Deelnameprijs: € 5

Activiteitenkalender

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
MOZAÏEK, HOWEST, VORMING+	MEI	Lifestream Wetenschapscafé: "Biodiversiteit, waar gaat de natuur naar toe?"	WWW.WETENSCHAPSCAFÉ.BE
UPV KORTRIJK, MOZAÏEK, VORMING+	DINSDAG 04/05/2021 OM 19.45 U	(OV) Dinsdaglezing: "Bedenkingen over het aanzetten tot haat". Met Prof Jean-Jacques Amy. Inschrijven via info@vcmozaiek.be	MOZAÏEK
HVDM KORTRIJK	DINSDAG 11/05/2021 OM 14.30 U	Haakcafé. In: Hujs van de Mens Kortrijk	MOZAÏEK
FOTOCLOB GROENINGE	DONDERDAG 20/05/2021 OM 13.30	Fototoonstelling 'tijd en ruimte'	MOZAÏEK
HV WAREGEM	WE 22-24/05/2021	Hedendaagse Filosofie en Wetenschap: "Klimaatverandering en economie" door Ludo De Witte	CC DE SCHAKEL
UPV KORTRIJK, MOZAÏEK, VORMING+	JUNI	(OV) Dinsdaglezing: "Artificiële intelligentie aan de hand van vijf vragen" met Dr. Mauritz Kelchtermans. Inschrijven via info@vcmozaiek.be	MOZAÏEK
CVO SCALA	DINSDAG 08/06/2021 OM 14.30 U	Fototoonstelling Portfolio Zvevegem 2020-2021	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	WE 11-13/06/2021	'Ontmoetingsmoment Ma'Blues rond Soul en Bluesmuziek – onder voorbehoud !!'	MOZAÏEK
MOZAÏEK, KOTK	ZONDAG 13/06/2021 OM 18.00 U	Vrijwilligersavond voor de vrijwilligers van de Plantjesactie Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
MOZAÏEK, KOTK	AUGUSTUS	Plantjesactie Kom op tegen Kanker	KORTRIJK
ANTIPODE	SEPTEMBER	Reiscafé (onder voorbehoud)	MOZAÏEK
ANTIPODE	WE 17-19/09/2021	Reiscafé (onder voorbehoud)	MOZAÏEK
ANTIPODE	OKTOBER	Reiscafé (onder voorbehoud)	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 01/10/2021 OM 20.00 U	Reiscafé (onder voorbehoud)	MOZAÏEK
ANTIPODE	NOVEMBER	Reiscafé (onder voorbehoud)	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 05/11/2021 OM 20.00 U	Reiscafé (onder voorbehoud)	MOZAÏEK
ANTIPODE	DECEMBER	Reiscafé: "Pecha Kucha Special edition" (onder voorbehoud)	MOZAÏEK
HVDM	VRIJDAG 03/12/2021 OM 20.00 U	Wereldlichtjesdag	MOZAÏEK
	ZONDAG 12/12/2021		

VIRTUEEL

Corona dwingt er ons toe soms activiteiten te annuleren. Raadpleeg de websites en andere kanalen van de organisators voor een laatste stand van zaken.

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

- > www.debezatse.be
- > www.vcmozaiek.be
- > www.vcdegeus.be

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
info@vcdegeus.be
www.vcdegeus.be

Zondag van 10.00u tot 13.00u
elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Mozaïek

Overleestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com
www.debezatse.be

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be

Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
1ste en 3de vrijdag van de maand
jongerenpraatcafé

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
056/64.64.39
ovm.avelgem@scarlet.be
www.ovm-avelgem.be

Een zomer vol (kunst-)festivals

Reeds verschillende maanden vraagt iedereen zich af of de festivals deze zomer zullen kunnen doorgaan. De grote popfestivals zeggen alvast af. Corona ! Maar de beeldende kunstenfestivals piepen om de hoek: Beaufort, Watou, Brugge en Kortrijk.

Watou 3 juli tot en met 5 september

De editie 2021 wordt er een met 3 curatoren: dichter/schrijver Peter Verhelst, radiovrouw en kunstkenner Chantal Pattyn en Benedicte Goesaert, een naam in de wereld van de kunstgalerieën. Zij zullen een keuze maken uit kunst en poëzie die past in het thema "de positie van de mens in de wereld". Het parcours wordt meteen uitgebreid met twee nieuwe, prikkelende locaties in Poperinge: het kasteel van de Lovie, bekend van de zorgverlening aan mensen met een beperking en de gast-

huiskapel. Het ziet er dus naar uit dat de editie van 2021 er geen meer wordt van de wandelschoenen maar eentje van de fiets. Koen Van Mechelen organiseert een parallel experimenteel traject dat al een voorafname moet zijn van wat we in 2022 te zien zullen krijgen. Patchwork is een zogenoemde 'Open call', kunstenaars die willen deelnemen, kunnen hun werk aan deze 4de curator voorleggen, die dan samen met hen dit patchwork (of lappendeken) zal maken.

<https://www.kunstenfestivalwatou.be/nl/>

Brugge Triënnale 2021: Trauma 8 mei tot 24 oktober

Historische lagen worden blootgelegd, vergeten of verborgen verhaallijnen besproken. Deze editie verkent de dunne lijn tussen droom en trauma, tussen paradijs en hel. Het speelt in op de verbeelding, op de pracht en de praal, maar ook op het 'unheimliche' dat er ondergronds aanwezig is. Want hoewel Brugge voor velen een droombestemming lijkt, sluimert er in deze picture-perfect-wereld ook armoede, eenzaamheid, vervuiling of angst.

Triennale Brugge 2021: TraumA brengt aan de hand van artistieke en architecturale ingrepen ook de minder fraaie aspecten naar boven en laat ze deel worden van de beeldvorming van de stad. Ze creëert een meerstemmig discours, waar er ruimte is voor verbeelding, schoonheid, duisternis en complexiteit. Een ruimte waar kunstenaars en architecten zowel de Bühne als de stoffige coulissen kunnen verkennen. Triennale Brugge 2021: TraumA balanciert tussen het aanwezige en het verborgene. Met een parcours van sculpturale, architecturale en organische creaties komt het tegemoet aan een viering van de veelzijdigheid en beweeglijkheid van deze stad

<https://www.triennalebrugge.be/>

Kortrijk Paradise

Paradise vindt plaats van 19 juni tot en met 17 oktober 2021. Doorheen de binnenstad zal een parcours lopen met nationale en internationale hedendaagse kunst. Die worden opgesteld op verschillende binnen- en buitenlocaties zoals de paardenstallen, Broelkaai, de Academie en de Groeningeabdij.

Curatoren Hilde Teerlinck en Patrick Ronse gaan voor het parcours op zoek naar welke rol het idee van een utopie speelt in onze maatschappij. Onder de toepasselijke naam Paradise denken kunstenaars na over vragen als 'Wat is het paradijs? Hoe bereiken we de ideale samenleving? En bestaat er zoiets als de perfect stad?'. Het is de opvolger van Play en is ook geschikt voor een rondje kunst met kinderen.

www.pardisekortrijk.be

Beaufort 27 mei tot 7 november in alle kustgemeentes

Curator Heidi Ballet zet voor de tweede keer de bakens uit. Ze kreeg niet alleen alle kustgemeentes mee aan boord, ze selecteerde ook een tot de verbeelding sprekende

groep kunstenaars die vanaf 27 mei de hele Belgische kust in één lange tentoonstelling zullen veranderen. Naar goede gewoonte zullen een aantal permanente werken aan het kustlandschap toegevoegd worden. Met namen als Laure Prouvost (FR) – De Panne, Els Dietvorst (BE) – Koksijde-Oostduinkerke, Goshka Macuga (PL) – Nieuwpoort, Oliver Laric (AT) – Middelkerke-Westende, Rosa Barba (IT) – Oostende, Maen Florin (BE) – De Haan-Wenduine, Marguerite Humeau (FR) – Blankenberge en Jeremy Deller (UK) – Knokke-Heist mogen we hier alvast naar uitkijken. Ook de namen van de kunstenaars die present zullen geven voor de tijdelijke kunstwerken klinken ons als muziek in de oren: Adrián Villar Rojas (AR) – Zeebrugge (in samenwerking met Triennale Brugge), Nicolás Lamas (PE) – Bredene, Michael Rakowitz (US), Heidi Voet (BE), Timur Si-Qin (DE), Maarten Vanden Eynde (BE), Monokino (BE), Rossella Biscotti (IT), Jimmie Durham (US), Raphaëla Vogel (DE), Sammy Baloji (DRC) en Nel Aerts (BE).

“Het thema van Beaufort 21 ligt in het verlengde van haar voorganger in 2018. Een terugkerend onderwerp in de kunstwerken van deze editie is hoe de mens onderhevig is aan de wil van de natuur. Als de hoogbouw aan de Kust af en toe de vraag oproept ‘hoe heeft de mens de Kust veranderd’, dan

Auteur:
Lieven Vanhoutte

wordt de vraag nu omgedraaid: ‘hoe heeft deze Kust de mens veranderd’. Dit perspectief lijkt meer gepast na een jaar van pandemie”, aldus Heidi Ballet. De 21 kunstenaars worden uitgenodigd om hier een eigen invulling aan te geven, maar samen vormen ze een geheel: “De kunstwerken activeren een collectief geweten en bieden nieuwe perspectieven op een bekende, lokale context, zodat we met andere ogen naar een gekende plek kijken.” Nieuw dit jaar is dat er ook performance op het programma zal staan. Tijdens de zomer wordt een muzikale creatie van kunstenaar Ari Benjamin Meyers (US) uitgevoerd in elke kuststad.

[Http://www.beaufort.be](http://www.beaufort.be)

Wat had je gedacht?

Woke

Artikel 1 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens luidt: “Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren. Zij zijn begiftigd met verstand en geweten, en behoren zich jegens elkander in een geest van broederschap te gedragen.” Laten we ervan uitgaan dat elk vrijdenkend mens het daarmee volmondig eens is, zich daarnaar naar best vermogen probeert te gedragen. Het houdt onder meer in dat in een democratie meerderheden zich respectvol gedragen tegenover minderheden, gezagsdragers tegenover onderhorigen, hoger opgeleiden tegenover laaggeschoolden, gezonden tegenover zieken en gehandicapten en welstellenden tegenover behoeftigen. Dat is dan ook het uitgangspunt is van dit stukje.

Respect betekent niet dat een democratische meerderheid geen verplichtingen

mag opleggen die gelden voor alle bewoners van een gebied en dus ook voor minderheidsgroepen, ook al kunnen die in conflict komen met sommige morele, religieuze of culturele tradities van die groepen. Anderzijds mogen minderheden traditionele of nieuw verworven inzichten die binnen hun groep al dan niet algemeen gemeengoed zijn, niet proberen met fysiek of mentaal geweld op te leggen aan de gehele samenleving. Zij hebben uiteraard het recht om hun mening vrij te uiten, ook al lijkt die van de pot gerukt. Iets anders is het als lieden die zonder enige democratische legitimatie beweren een bevolkingsdeel te vertegenwoordigen luidruchtig of onderduims iedereen een mening of een gedrag willen opdringen.

Een voorbeeld daarvan zijn de uitwassen van het op zichzelf eerbare verschijnsel

dat woke heet. Het vindt zijn oorsprong in de emancipatiestrijd van de Amerikaanse zwarte bevolking en wijst op bewustheid van en aandacht voor ongelijke behandeling. Het is de laatste jaren ook gebruikt voor vergelijkbare fenomenen in andere groepen die zich op de een of andere manier onrechtmatig ongelijk behandeld voelen. In de van Dale Hedendaags Nederlands wordt het omschreven als “zich bewust van (wat men ziet als) maatschappelijke misstanden.” Op zichzelf eerbaar, maar het neemt soms extreme en naar mijn aanvoelen onverantwoorde en in mijn ogen zelfs belachelijke vormen aan. Bovendien leiden die vormen ertoe dat sommige mensen, vaak uit progressieve hoek, die niet tot die minderheid behorende uitwassen zelf gaan toepassen

Laten we beginnen met de zoge-

naamde zwarte bevolking. Het woord “zwart” is al een twijfelachtige term, echt pikzwarte mensen ken ik niet, wel mensen met een licht- tot donkerbruine huid. Nu wil een deel van die donkere mensen dat anderen met een lichtere huid, waartoe ik toevallig behoor, zich niet langer “blank” maar “wit” noemen. Weer een twijfelachtige term, ik ken weinig mensen die echt wit van huid zijn, op een paar uitzonderingen na die aan een zeldzame ziekte lijden. De meeste blanke mensen zijn eerder roze tot getaand van huiskleur. Het is een kwestie van terminologie zonder reëel inhoudelijk belang, maar sommigen lijken er een geloofspunt van gemaakt te hebben. Vervelend dat men nu ook literaire werken, schoolboeken en tv-series wil napluizen op vermeend raciale discriminatie. Ook het omschrijven in het museum te Tervuren van de woningen van sommige woningen van Afrikaanse volken als “hutten” zou discriminatie inhouden. Sommige van die woningen zijn inderdaad eerder primitief, andere niet, en waarom mag dat niet gezegd worden? De waanzin gaat nog verder wanneer luidkeels protest weerklinkt omdat de blanke, pardon witte, schrijfster Marieke Lucas Rijneveld van het werk van de gekleurde, pardon zwarte, dichteres (of moet ik deze vrouw met “dichter” aanduiden?) Amanda Gorman wilde vertalen. Onder druk hiervan zag ze van de vertaling af met als makkelijk excuus dat zij geen echte vertaalster was. Je kunt je in ernst afvragen of ten eerste de meerderheid van de zwarte Belgen achter dit alles staat en ten tweede waarom uitgevers zich hiertoe lenen.

Dat brengt ons bij een andere minderheidsgroep: de moslims. Ook hier heeft een uitgever zich katholieker dan de paus of islamitischer dan de imam getoond: in de nieuwe vertaling door Lies Lavrijsen van de Divina Commedia van Dante Alighieri is de profeet Mohammed uit de hel verdwenen, althans wordt hij niet bij naam genoemd op verzoek van de uitgever. Ironisch genoeg houden de in de hel vertoevende pausen wel hun naam. Wellicht dacht de uitgever dat katholieken meer eelt op hun ziel hebben dan moslims. Maar nee hoor, de uitgever gebruikte als puur commercieel argument dat door het weglaten van de naam een groter

publiek met dit meesterwerk kennis kon maken, kassa dus.

Vrouwen zijn geen minderheid, maar verzetten zich terecht tegen nog bestaande discriminatie. Ook hier worden echter door sommige fervente feministen, waarvan je je kunt afvragen of ze wel feministen zijn, naar mijn mening aberrante eisen geformuleerd. Een mevrouw uit Groningen, die wel degelijk heeft doorgeleerd, vond onlangs dat de verhalen over Jip en Janneke van Annie M.G. Schmidt grondig moesten worden nagevlooid op manvrouwrolpatronen om de tere kinderzieltjes van de lezertjes niet te schaden. Dat heke generaties kinderen zich daar kostelijk mee geamuseerd hebben schuift de mevrouw nonchalant opzij. Ik vroeg me meteen af of de lectuur van *Madama Bovary*, *Anna Karenina* en *Eline Vere* niet beter compleet verboden moest worden, want die rolpatronen zijn het hoofdbestanddeel van die meesterwerken. En wat te denken van de oproepen om in *Pippi Langkous*, ook al een bron van lees- en kijkplezier van miljoenen kinderen, op, u leest het goed, racistische, dieronvriendelijke, rolpatronbevestigende en gewelddadige karaktertrekken te onderzoeken en te censureren?

Dieronvriendelijkheid is dan weer het stokpaardje van weer andere woke-beoefenaars. Niets dan respect voor vegetariërs, zelfs voor veganisten, al behoor ik niet tot deze obediëntie en zou ik in Nederland niet voor de partij voor de dieren stemmen. Maar ik moet toch wel toegeven dat mijn mond van verbijstering openviel toen ik een dame op de radio hoorde uitleggen waarmee ze haar dagen vult. Zij specialiseert zich in het vak “Recht en dier” aan de UA en in haar doctorale dissertatie onderzoekt ze hoe we uit de omgangstaal uitdrukkingen als domme gans, lompe beer, vuil varken en koppige ezel kunnen uitbannen omdat ze veronderstelt dat die termen leiden tot dierenmishandeling. Een voorbeeld van hoe wokevolk niet alleen probeert ons gedrag, onze mening maar zelfs onze woordenschat zou willen forceren.

Men kan misschien nog enig begrip opbrengen voor mensen die in hun

Auteur:
Dirk De Meester

enthousiasme voor hun goede zaak tot excessen komen. Gevaarlijker is het als andere mensen uit schrik of om “met de tijd mee te gaan” zich in die excessen schikken. Het allerergste vind ik echter dat die andere mensen al preventief, vooraleer er eisen gesteld worden door minderheidsgroepen, van meningen en gedragingen onthouden, vooral als het gaat om uitgevers, opiniemakers en internetplatformen.

Het verschijnsel “sensitivity readers” is daarvan een treffend voorbeeld. Dat zijn mensen die zich beroepshalve full time onledig houden met het scrupuleus nalezen van de inhoud van teksten op onder meer sociale netwerken, in tijdschriften en op nieuwsplatformen. Zij doen dat in opdracht van de verantwoordelijke uitgevers en de aandeelhouders en bedienen zich daarbij van algoritmen. Elke zweem van eventuele seksistische, raciale, areligieuze en andere connotatie wordt onder de loep genomen en verwijderd.

Het fenomeen zet zich zeker in de Verenigde Staten door maar dreigt ook de rest van de wereld te besmetten.

Wat er dan nog aan vrije meningsuiting overblijft, is maar de vraag. Je moet voorwaar al een slimme aap zijn daar met je teksten onderuit te komen.

Sensitivity readers = preventieve autocensuur

Zin in lezen, zin in zingeving

Ontdek de bib van het huisvandeMens

**Welk boek is het volgende op je salontafel of nachtkastje?
Of met welke titel wil je eindelijk tijd maken voor jouw hobby en voor jezelf?
Of over welk onderwerp wil je meer weten, of je nu een lezer bent of niet?**

Er zijn zoveel boeken om uit te kiezen, zoveel interessante thema's en goede auteurs. Het huisvandeMens maakt voor jou een ruime selectie van titels die te maken hebben met zingeving, wat voor jou het leven de moeite waard maakt. De online catalogus van de huizenvandeMens vind je hier:
<https://app.colibris.be/huisvandemens/>

Een belangrijk deel van onze bib in Kortrijk is de 'rouwkast'. Want hoe zoek je jouw weg als je iemand verliest die jou dierbaar is, of iets? Collega Katrien

opent hieronder enkele boeken, door haar gelezen en meer dan goedgekeurd.

Wil je een boek ontlene? Dat kan gratis en voor een termijn van 3 weken. Geef een seintje via kortrijk@deMens.nu of tel. 056/25 27 51. Volg de Facebookpagina van huisvandeMens Kortrijk voor meer boeken-tips.

Inspirerende boeken over omgaan met verlies

Met mijn ziel onder de arm - Tussen welkom heten en afscheid nemen van Riet Fiddelaers-Jaspers.

Een boek waarin de auteur de lezer meeneemt op **verkenning door het rouwlandschap**, aan de hand van stappen in de 'verliescirkel'. Talloze voorbeelden en persoonlijke ervaringen maken het boek vlot leesbaar.

En ja, het is een schitterend boek, een echte aanrader voor wie met verlies, van welke aard ook, geconfronteerd wordt. Wie liefheeft, neemt het risico van verlies erbij. Liefde en rouw zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zonder rouw gaat het niet. En rouwen doen mensen niet alleen bij een verlies door de dood, maar ook bij een verlies door echtscheiding, van werk, gezondheid of een ideaal.

'Het verlies en het afscheid slaan een diepe wond die alleen kan genezen als je er goed voor zorgt en het tijd geeft. Het korstje dat in het begin op de wond komt, is kwetsbaar en gaat snel weer open. Je pijn wordt snel weer geraakt door iets wat gezegd wordt, een beeld op tv, een flard van een lied, een geur, een blik. Helen is integreren. De wond kan genezen. Toch blijft er altijd een litteken achter dat bij aanraking weer pijn kan gaan doen. Dit litteken is vaak verborgen en voor anderen niet zichtbaar. De wond kan zo groot zijn dat deze voelt als een amputatie. De één kan echter zijn leven weer oppakken,

zelfs met een amputatie, voor een ander blijft het een open wond omdat hij niet in staat is deze goed te verzorgen, weinig steun krijgt of geen hulp kan aanvaarden bij het verzorgen. Rouw is rauw, rauwe pijn. Uit angst probeer je die misschien te ontlopen, maar zonder rouw kan het niet. Rouw hoort bij liefde. Dat kan belangrijke informatie zijn: weten dat het zo'n intense pijn doet omdat je zo van die ander hebt gehouden, omdat de ander - of het andere - van zoveel betekenis voor je is. Rouw is de pijn van liefde middenin je hart.'

Gemaskerd afscheid van Claude Croes, naast burgemeester van Deerlijk ook rouwconsulent bij de Rouwtonde.

Het jaar 2020 zal sowieso de geschiedenis ingaan als het coronajaar. Het jaar waarin we genoodzaakt werden om anders te leven. Helaas waren er ook veel mensen die anders moesten sterven en nog meer mensen die anders afscheid moesten nemen. Een gemaskerd afscheid, veel te vaak een gemist afscheid en voor velen een afscheid met beperkingen: weinig aanwezigen op de uitvaart, geen knuffels van familieleden en vrienden, geen koffietafel...

Het zette de auteur ertoe aan tien échte verhalen (van nabestaanden, van personeel van woonzorgcentra, van een begrafenisondernemer) te bundelen.

'Vooreerst wil ik dat de periode van corona niet vergeten wordt. Onder het motto 'wie schrijft, die blijft' is het belangrijk dat verhalen en getuigenissen

gebundeld worden. Deze tien verhalen zijn getuigenissen die recht uit het hart verteld zijn. (...) Daarnaast wil ik ook de dood, het afscheid nemen en het rouwen uit de taboesfeer halen. In onze huidige jachtige maatschappij laten wij ons voor heel veel zaken bijstaan. (...) Helaas is het op vandaag nog steeds een taboe om hulp te zoeken bij het rouwen.'

'Ik besef maar al te goed dat het **afscheid nemen in coronatijden** en vooral de manier waarop afscheid diende genomen te worden, zeer lang kan blijven knagen. Ik hoop dat dit boek kan bijdragen tot het besef dat zeer veel mensen hieronder lijden én dat veel zaken herkenbaar zijn.'

Georges en Rita, geschreven door Leen Dendievel.

Dit boek leest als een trein, ook al gaat het **over een moeilijk, maar brandend actueel thema: euthanasie. En over afscheid nemen.**

'Wij hebben het recht om onze eindhalte te kiezen, jongen. En dat zonder dat we ons moeten ophangen of voor een trein werpen. We delen dit met jullie, we geven jullie de kans om afscheid te nemen en nog alles te zeggen wat op jullie lever ligt. Ik denk niet dat het een egoïstische keuze is.'

Georges en Rita zijn al meer dan 50 jaar getrouwd en kiezen samen voor eutha-

nasie. Zij is dementerend en hij wil niet alleen achterblijven. Een beslissing die hun drie kinderen elk op een andere manier onthalen. Er wordt afscheid genomen. Geheimen komen aan de oppervlakte, andere gaan mee het graf in. Een hartverscheurend verhaal, verteld vanuit twee zeer persoonlijke perspectieven. Het is een omkeerboek waarbij de lezer kan kiezen welk verhaal hij of zij eerst leest, dat van Rita of dat van Georges.

Wim Distelmans over het boek: 'Over liefde die niet gescheiden mag worden door de dood. Schitterend geschreven en verplichte lectuur voor iedereen die vindt dat dit wettelijk moet kunnen.'

En Raf Walschaerts: 'Een existentiële trip op het kruispunt van leven en dood. Het boek getuigt van een diep en rijk psychologisch inzicht. Ik werd er stil van.'

Ook ik werd er stil van... een aanrader.

Dag liefje, met Mila gaat het goed en ik klungel lekker verder, geschreven door acteur Stefaan Degand.

Opnieuw een boek dat leest als een trein, springend van zin naar zin, zonder punten aan het einde van elke zin.

Tijdens de eerste lockdown in het voorjaar van 2020 schreef Stefaan Degand dit boek als een middelvinger naar de dood. **Geen rouwboek dus, maar wel een ode aan het leven**, aan zijn overleden echtgenote, aan zijn dochter Mila. Soms grappig, soms ernstig, soms hilarisch, soms heel triestig. Eerlijk en rauw, puur en no-nonsense. Zoals in 'Als je moet kakken, moet je kakken!', de gekende uitspraak van de auteur in De Ronde.

De duivel op het Eurosong-festival

2021

Cyprus stuurt dit jaar de Griekse popzangeres Elena Tsagrinou naar het Eurosong-festival in Rotterdam. Dergelijk nieuws zou geen kattenbelletje in het Zoeklicht waard zijn, ware het niet dat de Orthodoxe Kerk van Cyprus, bij het aanhoren van het lied “El diablo”, als een duivel in een wijvat begon te spartelen. De synode drong er prompt bij de Cypriotische omroep op aan om een ander lied te kiezen, een lied dat “onze geschiedenis, cultuur, tradities en onze aanspraken uitdrukt”. De Orthodoxe Kerk van Cyprus bedient zich blijkbaar van nationalistisch gezwijmel (zie verder). Het discours spoorde enkele tientallen orthodoxe christenen aan om met kruisbeelden en protestborden in de buurt van de omroep te gaan betogen.

Een allegorisch lied

In het perscommuniqué van de synode

viel nog te lezen dat het lied in wezen de fatalistische onderwerping van mensen aan het gezag van de duivel prijst. Verder bleef de gebeurtenis beperkt tot een woordenwisseling. De vrije meningsuiting werd gerespecteerd, de zangeres werd verder niet met de dood of met allerhande religieuze banvloeken bedreigd. Kortom, een beschaafde omgang met meningsverschillen en culturele smaken.

De zangeres legde aan de pers uit dat het een allegorisch lied betreft. Het gaat over een vrouw die erin slaagt uit een giftige relatie te komen. Met de tekst wil ze een krachtboodschap naar het publiek toesturen. Elena Tsagrinou stelde nog: “Muziek verenigt ons allemaal, het verdeelt ons niet”. Op vrije encyclopedie Wikipedia verscheen al snel een betreffende wiki: [https://en.wikipedia.org/wiki/El_diablo_\(Elena_Tsagrinou_song\)](https://en.wikipedia.org/wiki/El_diablo_(Elena_Tsagrinou_song))

Het christelijk orthodox nationalistisch discours

Het perscommuniqué van de synode verwijst naar de grote onafhankelijkheidsstrijd van 1821. “Met het zichtbare gevaar van de provocerende boulimia van de Turkse veroveraars, ... , roepen we onze mensen op om toegewijd te blijven aan de nationale en religieuze waarden van de grote strijd van 1821, en om hun standvastige loyaliteit te behouden aan het geloof van hun vader,

dat een constante is die hen tot op de dag van vandaag heeft beschermd”. In 1821 verklaarde Griekenland zich onafhankelijk van het Ottomaanse Rijk. Vele Griekse Cyprioten verlieten het eiland om samen met hun Griekse broeders te gaan vechten. De plaatselijke Turkse gouverneur, Küçük Mehmet, nam wraak en liet 470 vooraanstaande Cyprioten, waaronder 3 bisschoppen, terechtstellen. De aartsbisschop Kyprianos werd aan een boom opgeknoopt. Kyprianos was echter een pragmaticus en had voorspeld dat deelnemen aan de Griekse strijd op een bloedbad zou uitmonden.

Op het eiland leven grof geschetst 2 etnische groepen: Grieken (68%) en Turken (27%). 69% van de bevolking bekennt zich tot de Cypriotisch-Orthodoxe Kerk; 27% is soennitisch moslim. Zowel Griekse als Turkse nationalistes blijven de spanningen tussen beide groepen voeden. De Cypriotisch-Orthodoxe Kerk is mooi voorbeeld van het tweesnijdend zwaard van religies: het verbinden (religiare) enerzijds en het tegen elkaar opzetten (polarisatie) anderzijds. Ieder artiest droomt er waarschijnlijk van in dergelijke religieuze opwindingen betrokken te raken. De religieuze boosheid zorgt voor meer aandacht en hemelt zo Elana's duivel op. Staat immers niet geschreven “Een dwaas toont onmiddellijk zijn woede, wie verstandig is, zwijgt als hij beledigd wordt” (Spreuken 12:16).

‘Door de jaren heen’ 50 jaar deMens.nu

In West-Vlaanderen zijn er elf vrijzinnige centra, waarvan de werking hoofdzakelijk door vrijwilligers wordt gedragen. Ik sprak met twee van hen, Patrick Descamps, 60 jaar, en zijn zoon Ruben, 35 jaar, allebei actief bij het vrijzinnig centrum De Bezatse in Menen dat al 36 jaar bestaat. Patrick was er voorzitter van 1995 tot 1999, en Ruben is de huidige voorzitter.

1. De antwoorden van Patrick Descamps

Hoe en wanneer maakte jij kennis met vrijzinnigheid?

Op school kwam ik er niet mee in aanraking, want ik ging reeds op mijn veertiende werken. Later wel, via een bestuurslid dat bij me op bezoek kwam. Hij vertelde dat er in het kazernesgebouw van Menen, waar vroeger het vredegericht was ondergebracht, een polyva-

lente ruimte voor vrijzinnigen zou komen en dat ze bestuursleden zochten. Dat was net voor de naam De Bezatse in gebruik werd genomen, rond 1990. Ik was eerst een drietal jaar bestuurslid en ben dan voorzitter geworden. Dat viel toen goed te combineren met mijn job.

Hoe zag jij je opdracht als voorzitter precies? En is die momenteel voor je zoon anders, denk je? Of voor

de voorzitters die er tussen jullie in waren?

In het begin had ik niet meteen de ambitie om voorzitter te worden. Vandaar dat ik eerst enkele jaren bestuurslid was. Het was door de omstandigheden dat ik er enigszins toe werd gedwongen, maar ik heb het met fierheid gedaan. Ik was enorm gemotiveerd en bijna alle dagen in het centrum aanwezig. Ruben ging vaak mee en bracht ontelbare uren in

De Bezatse door. We organiseerden tal van activiteiten, samen met wijlen Peter Blommé, een bestuurslid naar wie ik enorm opkeek. De tijden zijn erg veranderd, in de goeie zin. Alles en iedereen is vlotter bereikbaar, vooral via sociale media, internet, smartphone. Maar mijn zoon kennende, zijn zijn ambitie en inzet zeker even groot als die van mij destijds. Ons doel is hetzelfde, maar nu is er wel meer sprake van een team: de taken worden duidelijk verdeeld.

Wat was je belangrijkste doelstelling met De Bezatse en de vrijzinnige gemeenschap in Menen?

Er samen met het bestuur voor zorgen dat meer mensen in contact met De Bezatse kwamen. Dat ze wisten waarom het centrum bestond, en wat men ervan kon verwachten. Nu ik met pensioen ben en weer een beetje tijd kan vrijmaken, ga ik na meer dan eenentwintig jaar de handen uit de mouwen steken om Ruben en het huidige bestuur te helpen waar ik kan. Door mijn job en verhuis kon ik dat een tijdje niet, maar nu kijk ik er opnieuw naar uit.

Hoe zie je de toekomst van de vrijzinnigheid in het algemeen?

Ik denk dat die, net zoals voor andere overtuigingen, niet gemakkelijk zal zijn. Veel mensen gaan eerder de individualistische kant op en zien het niet zitten om zich nog voor iets in te zetten. Al heeft covid-19 ons heel duidelijk getoond dat inzet en verbondenheid belangrijk zijn. Als iedereen de regels respecteert, slaan we er ons samen door.

2. De antwoorden van Ruben Descamps

Hoe en wanneer maakte jij kennis met vrijzinnigheid?

Door mijn ouders en de lessen niet-confessionele zedenleer op school. Als kind ging ik vaak mee naar De Bezatse, waar mijn vader toen voorzitter was. Daarna werd ik zelf lid: zes jaar bestuurslid en inmiddels al vier jaar voorzitter.

Hoe zie jij je opdracht als voorzitter van De Bezatse, en zijn er verschillen met toen je vader of een ander bestuurslid voorzitter was?

In eerste instantie de vrijzinnige gemeenschap samenbrengen, maar daarnaast hebben we een ruim publiek voor ogen. Ook mensen die zich niet als vrijzinnig

omschrijven, maar op zoek zijn naar zingeving, zijn welkom op voordrachten en laagdrempelige activiteiten zoals theatervoorstellingen, tentoonstellingen, wintercafés en nu online webinars.

We leven in een digitale wereld, er wordt meer via de website en de Facebookpagina gecommuniceerd. Zo kunnen we ook op onze ecologische voetafdruk letten en papierverbruik vermijden. Ik vraag aan onze leden om ons hun mailadres te bezorgen, zodat we de communicatie digitaal kunnen voeren.

Wat is je belangrijkste doelstelling met De Bezatse en de vrijzinnige gemeenschap in Menen?

Jongeren de weg naar De Bezatse laten vinden. We proberen diverse activiteiten aan te bieden, denk maar aan de 'filopubs' in samenwerking met jeugdvereniging Hujo. In 2015 werd het Humanistisch Verbond Menen opgericht, dat nu succesvolle lentefeesten organiseert. Een nieuw en groter lokaal is ook een doelstelling. Bij activiteiten merken we dat het huidige lokaal niet altijd groot genoeg is. Soms moeten we uitwijken naar de tuin, we hebben zelfs een grote tent aangekocht. Het is puzzelen voor onze moreel consulente. Bij een nieuwe locatie zou een mooie eigen ruimte horen, waar ze mensen in alle rust kan ontvangen.

Hoe zie je de toekomst van de vrijzinnigheid in het algemeen?

Mensen zoeken naar zingeving en vinden die niet altijd in geloof. Vrijzinnigheid zal

groeien, maar of dat een weerslag op de georganiseerde vrijzinnigheid zal hebben, is nog maar de vraag. Mensen willen zich niet of minder langdurig engageren, en sommige bestuursleden worden een dagje ouder, waardoor er soms een tekort aan vrijwilligers is in de centra. Het is belangrijk om in de jeugd te investeren. Zodat zij ook het belang van een georganiseerde vrijzinnigheid inzien, waar iedereen zichzelf kan zijn en er toch een samenhangingsgevoel is. Voor sommige activiteiten merken we dat jonge mensen wel hun steentje bijdragen.

Artikel verschenen in deMens.nu Magazine, jg. 10, nr. 2, april 2021 uit de Rubriek Vrijwilligers van bij ons

Wil je zelf vrijwilliger worden bij De Bezatse?

Iedereen die op zoek is naar zingeving en betekenis, onderneemt een reis en draagt daarbij zijn of haar eigen 'bezatse'. Een rugzak waarin we de ervaring, kennis, inzichten, ideeën en emoties bewaren die we in de loop van het leven opdoen.

De Bezatse wil de plaats zijn waar je die rugzak kan bijvullen of de inhoud ervan kan delen met anderen. Het is de ontmoetingsplaats voor vrijzinnigen in Menen en omstreken.

Meer informatie over het vrijzinnig centrum De Bezatse vind je online op: debezatse.vrijzinnigwestvlaanderen.be

Op zoek naar
een betekenisvol cadeau voor
het lentefeest of feest vrijzinnige jeugd?

FEEST IN JE KOT

Geef een stukje groeibos!

STEUN ONS GROEIBOS!

Meer info op
feestinjekot.be/groeibos